

Clervaux – Maastricht

Routebeschrijving

Over de CR325 verlaat u **Clervaux** en gaat eerst nog vele kilometers genieten van het mooie Luxemburg.

Allereerst toert u over slingerende wegen naar de Our, waar in **Rodershausen** een klein cafeetje voor u klaar staat. Is dit te snel, dan staat in **Obereisenbach** de volgende pleisterplaats klaar.

Vervolgens steekt u in de genoemde dorp de Our over en klimt Duitsland binnen.

De K wegen gaan over in L wegen zo ook bij **Sevenig** waar u op de L1 uitkomt.

Rijdend over deze L1 bereikt u spoedig **Karlshausen**, een boerendorp dat bestaan uit wat boerderijen, die boven op een bergkam staan. Hier gaat u linksaf richting **Daleiden** en draait u het dal in. Langs hoge dennen daalt u vier kilometer, zakt af naar een groen dal en bereikt op het dieptepunt een leuk dorp met de naam **Falkenauel**. Het speelse riviertje de Irsen stroomt door het liefelijke dal en straalt een oase van rust uit.

U volgt het bord Daleiden en gaat aan de andere kant van de Irsen, over pittige klimmen, de bergkam beklimmen tot in Daleiden. Daar wachten slingerende smalle goed berijdbare wegen, die u via **Auf den Kaulen** naar **Reipeldingen** voeren. U toert nu door een streek met bloemrijke hellingen en kleine, eenvoudige dorpen, waar u weinig of geen accommodatie kunt verwachten, langzaam op België af.

Slingerend komt u **Lütz kampen** binnen, neemt de Grenzstrasse en komt in het donkere woud. De wegen worden minder en een paar vette scherpe bochten later passeert u het bordje België om vervolgens het in een vallei liggende **Burg-Reuland** binnen te dalen.

U ziet niet alleen dat u in een ander land terecht bent gekomen, maar krijgt waarschijnlijk ook dat gevoel. U vertoeft er in een valleirijk landschap, waardoor de Our zich in allerlei bochten wringt. Hier neemt u afscheid van de Our en laat de Ulf het werk overnemen. Dit is het domein van de visser en de wandelaar. Het diepgroen van de weiden vormt een mooi contrast met het wit van de gepleisterde muren en het blauwachtig grijs van de daken. U volgt de mooie Ulfvallei door Burg-Reuland, dat zijn middeleeuwse uitstraling met smalle hoekige steegjes en straten heeft kunnen bewaren.

Ik kan u aanraden om in het centrum even een pauze bij Konditorei Richter te nemen. Daar kunt u lekker op het terras onder de bomen plaats nemen en een keuze maken uit de vele lekkernijen, die u aangeboden worden. Hoog boven u troont de volledig gerestaureerde burchtruïne, die een van de meest indrukwekkende bouwwerken in de Ardennen is.

De burcht werd in de 11de eeuw opgetrokken nadat gebleken was, dat de verdediging van **Thommen**, dat in een vlakte ligt, te moeilijk was. De burcht is gratis te bezichtigen en vanaf de toren heeft u een mooi uitzicht op de blauwachtige daken en de vallei van de Ulf.

Bij Oudler, met zijn gotische Driekoningenkerk uit 1924, steekt u de drukke N62 over en gaat de oudheid in.

Als eerste komt u in het kleine plaatsje Thommen, dat reeds in 888 als Karolings koningshof vermeld werd. Het dorp was al in de klassieke oudheid bewoond en de naam is waarschijnlijk afkomstig van de grafplaatsen, die zich aan de randen van de Romeinse herbaan naar Keulen bevonden. De kerk die u passeert dateert uit 1471, heet St. Remakluskerk en bevat doopstenen uit de 11^e en 12^e eeuw.

Over de Kreuzberg rijdt u door **Maldingen** naar **Weisten**, waar u in het stille achterland komt. Er liggen smalle wegen die gehuchten met nieuwsgierig kijkende mensen doorsnijden en u komt plaatsnamen tegen die niet op de kaart voor komen. Het zijn niet alleen de gehuchten die het spannend maken, maar ook enkele eenzame graven langs de kant van de weg en houtzagerijen waar u als het ware doorheen toert.

Langs de rand van het Grand Bois komt u **Rodt** binnen en komt op de N675. Rustig toert u vervolgens tot in het centrum van **Sankt-Vith**, de hoofdplaats van het zuidelijke gedeelte van Duitstalig België. Sankt-Vith heeft 3000 inwoners, is niet echt groot en heeft maar weinig oude gebouwen. Dit komt omdat er van de 596 huizen, die er voor de verwoesting in 1944 stonden, 563 met de grond gelijk gemaakt zijn. Alleen de Bücheltoren, een stilzwijgend gedenkteken, is nog overgebleven van de eens zo trotse stadsomwalling. U rijdt dus door een bijna nieuwe stad. Sankt-Vith is nu een handels-, toeristisch- en cultureel centrum, gelegen op een kruispunt van belangrijke wegen uit de Eifel en de Ardennen.

Na Sankt-Vith verdwijnen ook de Ardennen, het landschap wordt glooiender, minder bebost en de wegen smaller. Als een langgerekt lint gaat de N676 door het Hoge Ameldal de Oostkantons binnen. In **Deidenberg** verlaat u de doorgaande weg en gaat richting, het in sagen veel besproken, Wolfsbusch. Dit is de streek waar u nog molenstenen uit de Keltische periode tegen kunt komen, een gebied dat zich uitstekend leent voor een wandeling met vergezichten.

U neemt de afdaling naar het gouddorp **Montenau**. Eens was Montenau het centrum van de goudkoorts. Goudklompjes en stofgoud van puur natuur zijn er in het verleden gevonden. Geen grote goudaders, maar toch genoeg om tot net voor de Eerste Wereldoorlog in het dorp een goudmijn te laten werken. Soms worden er in de bijbeken van de Amel nog blinkende stoffen opgevist, dus als u wilt gaan zeven, kunt u hier uw geluk beproeven.

Volgens de route volgt u de Amel langs het Wolfsbusch tot in **Ondenval**. Maar voordat u in Ondenval bent, valt er in Montenau nog iets anders op. In het centrum staat namelijk een fabriek met rokerij, heerlijke luchten van hammen en worsten verspreiden zich vaak over het dorp. Hier worden de "Original Ardenner Schinken" gemaakt. Een bezoek brengen aan en proeven van deze lekkernij is mogelijk.

Enkele kilometers na Ondenval komt u bij **Waimes**, waar u rechtsaf kunt gaan om een bezoek te brengen aan het meer van **Bütgenbach**. Er zijn mooie wandelwegen aangelegd rondom het meer, dat

11 miljoen kubieke meter water bevat. Ook de dam met zijn elf bogen, die op een hoogte van 550 meter ligt, is zeer aantrekkelijk.

Uw route draait verder en gaat via een slinger van **Bruyères** naar **Robertville** waar u het gelijknamig meer oversteekt en de Hoge Venen binnentoert. Voor u ligt het hoogste punt van België, de 694 meter hoge 'Signal de Botrange', een samenkomstplaats voor natuurliefhebbers. Bij het natuurparkcentrum kunt u alles vinden wat u nodig heeft om te voet een (e.v. georganiseerde) ontdekkingsstocht door bossen, over de heide en het veen te maken. U kunt er zelfs fietsen huren.

U gaat naar links en daalt net na **Longfaye** een prachtig dal in naar **Xhoffraix**. In Xhoffraix vallen de hoge hagen rond oude boerderijen op. Maar er is meer, want er is ook een park van jeneverbesstruiken en de Eik der Eiken, waarvan niemand precies weet hoe oud hij is.

U steekt na het dorp met de moeilijke naam de drukke N68 over en komt in het Bois de Lhez met schitterende vergezichten over de Hoge Venen. Hier is het genieten van een fascinerende flora met vele verschillende soorten bloemen en planten zoals wolgras, veenmos, molinia, varens, korstmossen en blauwe bosbessen.

Tussen hoge ranke dennen en over ideale wegen toert u tot in het kleine **Hockai**. In Hockai kan het vervelend druk zijn, 's zomers erg in trek bij de wandelaar en in de winter is het door zijn gunstige ligging zeer geliefd bij de skiërs en langlaufers. U vertoeft hier in het hart van de Hoge Venen, maar het lijkt wel of u in een toendra bent. Hier liggen namelijk 4000 ha vochtige moerassen, heide en veengebieden, met daartussen loofbomen en naaldbossen. De winters zijn er streng en lang, de zomers fris en het is een gebied vol van nevel en mist. Eind september kan het er al vriezen en tot in april valt er regelmatig sneeuw. Maar het is zeker de moeite waard, want het is een formidabel ecosysteem met een bergvegetatie en een flora die uniek is. Ook de fauna mag er zijn want de kans dat u er everzwijnen, vossen, herten, reeën, hermelijnen en wezels aantreft is niet denkbeeldig. Ze komen net als Vlaamse gaai, grasmus, klapekster, koekoek, mees, leeuwerik, kuifkievit, valk en buizerd volop voor.

U gaat na Hockai een klein stukje over de N640 richting **Sart** en verlaat net voor de E42 de drukte door rechtsaf te slaan. Door het Bois de Belleheid met afdalingen van 13% draait de weg naar **Solwaster**, om vervolgens door het Bois de la Bourgeoise naar **Jalhay** te klimmen. Daar neemt u de brede N629 en kunt rechtsaf een uitstapje maken naar de 'Barrage de la Gileppe'.

Op de dam van het meer, dat een inhoud van 25 miljoen kubieke meter drinkwater heeft, staat de beroemde Leeuw van Gileppe. De leeuw is gebouwd uit 187 blokken zandsteen, weegt 300 ton en is 13,5 meter hoog. Vanaf de parkeerplaats naar het hooggelegen restaurant met buitenlift is een mooi weids uitzicht uw beloning.

U schakelt bij **Goé** over op de N620 en gaat **Dolhain** en **Bilstain** bekijken. Links ligt Limbourg met vele antiekwinkels en kunstschilders, rechts ligt Eupen, de hoofdstad van Duitstalig België, maar u toert op het weidelandschap van de Herve af. Hoog boven het Herveland steekt de Amerikaanse begraafplaats van **Henri-Chapelle** uit. Daar liggen op 23 hectare bijna 8000 soldaten begraven. Indrukwekkend is de zuilengang die de namen draagt van 450 soldaten, waarvan de lichamen nooit werden gevonden. De zuilengang die het museum en de kapel met elkaar verbindt, draagt naast de namen van de vermisten, ook de wapenborden van de staten van de USA.

Na de begraafplaats rijdt u langzaam de Voerstreek, ook wel "Het zolderkamertje van België" genoemd, binnen. De Voerstreek ging in 1963 over van de Franstalige provincie Luik naar het Nederlandstalige Limburg. De Waals-Vlaamse meningsverschillen liggen nog vers in het geheugen. Maar u merkt er steeds minder van, want jaarlijks komen er meer straatnaambordjes terug en ook de plaatsnamen verschijnen weer.

Zes Voerdorpen en de valleien van de Berwijn, de Voer en de Gulp liggen er in een golvend, bebost heuvelland. De plaatsen **Remersdaal**, **St. Martens-Voeren** en **'s-Gravenvoeren** doorkruist u er. In het Voerdal kunt u de laatste kilometers lekker ontspannen toeren en volop genieten van het landschap. U volgt het mooie Voerdal geheel tot in 's-Gravenvoeren, waarna in Maastricht uw tocht eindigt.

© **Tom Boudewijns**